

Til
Kultur- og likestillingsdepartementet

Fra
Norske Kulturarrangører

Oslo, 13. oktober 2025

Hørings svar på forslag til endringer i merverdiavgiftskompensasjonsordningen

Vi viser til høringsnotat av 1. juli 2025, med høringsfrist 15. oktober 2025.

Norske Kulturarrangører (NKA) organiserer om lag 500 kulturarrangører som skaper kultur og aktivitet over hele landet. Dette er en mangfoldig gruppe som består av både nyetablerte og tradisjonsrike arrangører, fra de aller minste konsertforeningene til de aller største festivalene, fra både by og bygd. Felles for majoriteten av medlemmene er at frivilligheten og samarbeidet med lokalsamfunnet er en avgjørende del av driften, også hos de som ikke er registrert som frivillige organisasjoner.

NKAs medlemsmasse besto ved oppstarten i 1982 utelukkende av frivillig drevne organisasjoner, men etter hvert som arrangørfeltet har utviklet seg og profesjonaliseringen har økt, har også flere kommersielle aktører kommet til. Sammensetningen i medlemsmassen har med tiden derfor beveget seg mot en 50/50-fordeling mellom frivillige og profesjonelle aktører.

Vi forstår hensikten med forslaget til ny § 5 femte ledd, der det foreslås at et kriterium for paraplyorganisasjoner skal være at “minst 50 % av [medlemsorganisasjonene] oppfyller vilkårene for kompensasjon etter forskriften”. Samtidig er vi bekymret for at dette kan medføre svært uheldige og mangelfullt utredede konsekvenser for den betydelige andelen av kulturfrivilligheten som organiseres gjennom NKA.

Paraplyorganisasjoner som NKA opplever stadig svingninger og utskiftninger i medlemsmassen, og i en presset økonomi der det blir stadig vanskeligere å overleve som arrangør er det ikke utenkelig at enkelte frivillige arrangører med tiden vil måtte legge ned driften og dermed forrykke balansen i organisasjonens medlemsmasse. Det er riktig at ordningens kriterier skal målrettes mot frivillig aktivitet, men vi mener å se en fare for at innstramningen snarere kan bidra til å svekke grunnlaget for frivilligheten heller enn å styrke den.

NKA støtter derfor på det sterkeste Virkes etterlysning etter en tilleggshjemmel som etter en streng skjønnsmessig vurdering kan gi merverdiavgiftskompensasjon for tilfeller som ellers kan fremstå som urimelige, dersom 50 %-kriteriet skulle vedtas.

NKA jobber for å forbedre rammebetingelsene for hele arrangørfeltet. En betydelig del av dette handler om å støtte og fremme den frivillige aktiviteten blant medlemmene, som jo i dag utgjør halvparten av organisasjonens medlemsmasse. Samtidig er mange av aktørene som ikke er ideelle også i stor grad basert på frivillig innsats. Ved et bortfall av

inntektene fra merverdiavgiftskompensasjonen vil NKAs evne til å yte for kulturfrivilligheten bli sterkt svekket. Et omfattende antall frivillige organisasjoner, som omfattes av merverdiavgiftskompensasjonsordningen, vil i så tilfelle få et tilbud og en støtte som fungerer markant dårligere enn det gjør i dag. Vi kan ikke se at det er dette som er intensjonen med forskriften.

Vi kan heller ikke se at forslaget gir en omtale av hvilke organisasjoner, eller hvor mange, som kan falle utenfor ordningen med 50 %-kriteriet. Vi kjenner også til at forslaget kan få store konsekvenser for tilbudet andre paraplyorganisasjoner kan gi til sine frivillige medlemmer, som Balansekunst og Norges Frivilligsentraler.

I tråd med Frivillighet Norges innspill ber vi derfor departementet se nærmere på denne problemstillingen i dialog med organisasjonene det gjelder for å unngå åpenbart urimelige utslag.

Vi takker for muligheten til å komme med hørings svar til momskompensasjonsordningens forskrift og stiller gjerne på møte for å utdype våre innspill.

For Norske Kulturarrangører

Siri Haugan Holden
Daglig leder